

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1615/2021
29.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Миле Петковић, адвокат из ..., против туженог „NELT СО“ d.o.o. Београд, чији је пуномоћник Милош Савић, адвокат из ..., ради чинидбе, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2334/2020 од 16.03.2021. године, у седници одржаној 29.12.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2334/2020 од 16.03.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бору П1 21/20 од 03.08.2020. године, ставом I изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је тужени обавезан да му по основу мање исплаћене зараде због неплаћеног прековременог рада и рада у државне празнике у периоду од 01.маја 2013. године до 31.12.2014. године, исплати износ од 429.568,20 динара, са законском затезном каматом почев од 01.02.2015. године па до исплате. Ставом II изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца па је обавезан тужени да му по основу мање исплаћене зараде због неплаћеног прековременог рада и рада у дане државних празника, за временски период од 01.01.2015. године до 30.06.2016. године исплати износе, са каматом, наведене у том ставу изреке. Ставом III изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 297.986,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Апелациони суд у Нишу је, пресудом Гж1 2334/2020 од 16.03.2021. године, ставом првим изреке, укинуо пресуду Основног суда у Бору П1 21/20 од 03.08.2020. године и пресудио тако што је одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужени обавезе да му на основу мање исплаћене зараде због неплаћеног прековременог рада и рада у државне празнике у периоду од 01.маја 2013. године до 31.12.2014. године исплати износ од 429.568,20 динара, са законском затезном каматом почев од 01.02.2015. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужени обавезе да му по основу мање исплаћене зараде због неплаћеног прековременог рада и рада у дане државних празника за временски период од 01.01.2015. године до 30.06.2016. године исплати износе, са

каматом, наведене у том ставу изреке. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 200.368,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка учињене у поступку пред другостепеним судом и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20), и утврдио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности а у поступку пред другостепеним судом, није било пропуста у примени или погрешне примене неке од одредаба Закона о парничном поступку, па нема ни повреде из члана 374. став 1. тачка 1. Закона о парничном поступку, на коју ревидент у ревизији указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог почев од 15.12.2003. године до 01.06.2016. године, када му је радни однос престао. Код туженог је обављао различите послове, а у спорном периоду је обављао послове ... III са IV степеном стручне спреме. Радни однос је засновао са пуним радним временом од 8 часова дневно и 40 часова недељно. Основна зарада запосленог утврђена је на основу цене рада, коефицијента сложености послова и оствареног броја радних сати тако што запослени има право на увећану зараду за рад на дан празника, који је нерадни дан, од 110% и за прековремени рад од 26% од основице. Радно време ... било је од 08 до 16 часова. Тужилац је имао службено возило, а сам је попуњавао радне налоге бележећи почетак и завршетак посла. Код туженог није вођена евиденција прековремених сати рада, па тужиоцу није ни плаћена увећана зарада по том основу. Тужени је тужиоцу исплаћивао на име рада за дане државних празника за јануар, фебруар, април, мај и новембар сваке године, увећање од 110% а поред тога за сваки месец у спорном периоду од 01.05.2013. године до 30.06.2016. године (изузев јануара 2016. године), тужени је тужиоцу исплаћивао стимулацију у износу од највише 79.489,19 динара. Поред тога, тужилац је више пута примио награде и бонусе до износа од 35.000,00 динара. Тужилац тврди да је радио прековремено и у дане државних празника за које му накнаду тужени није исплатио па је вештак обрачунао увећану зараду по тим основима за спорни период према просечној месечној разлици на бази података за период од 01.01.2015. године до 30.06.2016. године, у недостатку путних налога за тај период, тако што је просечну месечну разлику множио бројем месеци у овом спорном периоду. Тужени је оспорио тужбени захтев тужиоца наводећи да он није радио прековремено нити је за то имао налог јер није ни постојала потреба за таквим радом, те да је тужиоцу зарада обрачуната према евидентираним оствареним ефективним сатима рада за које му је исплаћена зарада и увећана зарада.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је другостепени суд, након одржане расправе, укинуо првостепену пресуду којом је тужбени захтев тужиоца усвојен на основу налаза и мишљења судског вештака економско – финансијске струке и тужбени захтев тужиоца одбио јер он није доказао да је радио дуже од уговореног

радног времена радним данима и прековремено за дане државних празника, нити је доказао да је било нужно и да је био дужан да ради дуже од пуног радног времена због изненадног повећања обима послова или другог разлога због ког је било неопходно да у одређеном року заврши посао који није планиран.

Прековремени рад прописан је одредбом члана 53. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...75/14), тако што је запослени, на захтев послодавца, дужан да ради дуже од пуног радног времена у случају више силе, изненадног повећања обима посла и у другим случајевима када је неопходно да се у одређеном року заврши посао који није планиран (став 1.). Прековремени рад не може да траје дуже од 8 часова недељно (став 2.). Запослени не може да ради дуже од 12 часова дневно укључујући и прековремени рад (став 3.).

У конкретном случају, послодавац није захтевао да тужилац ради дуже од пуног радног времена, нити је то било потребно, имајући у виду да је, према природи посла, он сам планирао време у коме ће посао да обави и да му је тужени вршио исплате на име рада за дане државних празника са увећањем од 110%, на основу одредбе члана 108. став 1. Закона о раду.

Неосновани су наводи ревизије тужиоца да је другостепени суд, занемаривањем налаза и мишљења судског вештака Светлане Манчић, поступио противно одредби члана 8. Закона о парничном поступку. Супротно наводима ревизије тужиоца, начело слободне оцене доказа прописано одредбом члана 8. Закона о парничном поступку карактерише одсуство законом утврђених правила о избору доказа и њиховом рангирању према доказној снази јер суд, у сваком конкретном случају, слободно формира своје уверење о доказаним односно недоказаним чињеницама. Слободна оцена доказа подразумева и слободу избора доказних средстава тако што се утврђују и доказују оне чињенице које су битне за одлучивање о тужбеном захтеву. У овом случају, налаз судског вештака економско финансијске струке није битан доказ, јер је заснован на претпоставкама и, у недостатку путних налога, сачињен према подацима из тужиоачевог исказа који, притом, није доказао да је радио дуже од уговореног радног времена радним данима и прековремено за дане државних празника, нити је доказао да је било нужно да тада ради односно да је то чинио на захтев туженог, као послодавца.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета у смислу одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**